

SUOMALAISEN
TYÖN LIITTO

Sinivalkoinen jalanjälki – suoraa toimintaa

17.09.2014 Jokke Eljala, Reetta Mentu

KYSYMYKSET:

Minkä tuotteiden valmistus
haluttaisiin ehdottomasti pitää
Suomessa?

VASTAUS:

54%

Fazer

46%

46%

SUOMALAISEN
TYÖN LIITTO

Tarina: Sinivalkoinen jalanjalki

www.sinivalkoinenjalanjalki.fi

#sinivalkoinenjalanjalki

Ideoi

Toteuta

Tutki

Ja alussa oli...

Ideasta toimintaan...

Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjan tavoitteet

- Lisätä suomalaisen työn ja tuotteiden myyntiä
- Innostaa suomalaisia kuluttajia ostamaan suomalaista työtä
- Lisätä kuluttajien tietoisuutta suomalaisen työn ostamisen myönteisistä vaikutuksista
- Lisätä suomalaisesta työstä kertovien merkkien tunnettuutta ja merkitystä ostopäätöksen ohjaajana

Monen toimijan yhteistyötä

KESKO **ANTILA** **KODIN 1**

K CITYMARKET **K** SUPERMARKET **K** EXTRA **K** MARKET

Ideoi

Toteuta

Tutki

JÄTÄ OMA SINIVALKOINEN JALANJÄLKESI.

TULE MUKAAN >

*Mekin olemme mukana.
Ola Sinäkin haaste vastaan!*

TULE MUKAAN >

**Keulakuvat ja selkeä
visuaalinen ilme
mainonnan keskiössä**

Ostettua mediaa, viestintää + omat kanavat

Mediasuunnitelmassa

- TV
- Elokuvamainonta
- Radio
- Online
- Printti
- Sinivalkoinen jalanjälki –lehti syksyllä

Paljon viestinnän toimenpiteitä

...mutta yhtä tärkeää hyödyntää kaikki omat kanavat: Suomalaisen Työn Liiton, Keskon ja mukana olevien yritysten.

[Tytökäsi Ohje](#)
[mb3 - Google-haku](#)
[mb3 - Google-haku](#)
[MTV.fi - Uutiset, tv-ohjelmat...](#)
[Green House Effect - Vihtaryhteisö...](#)
[Hartwall mukana sinivalokoinen...](#)

[Käsi mukana sinivalokoinen jätetieto-kampanjassa](#)
[tytökäsi ohje](#)
[mb3 - Google-haku](#)
[mb3 - Google-haku](#)
[MTV.fi - Uutiset, tv-ohjelmat...](#)
[Green House Effect - Vihtaryhteisö...](#)
[Hartwall mukana sinivalokoinen...](#)

[Tytön Litti](#)
[Suomalainen Työn Litti](#)
[Ota Evoneste kakkullesi...](#)
[Dropbox - Sign in](#)
[Y3](#)
[Yammer - Si Välmä...](#)
[Index of /clientarea/...](#)
[Sinivalokoinen jätetieto...](#)

[HARTWALL MUKANA SINIVALKOINEN JÄTÄNJÄLKI-KAMPAJASSA](#)

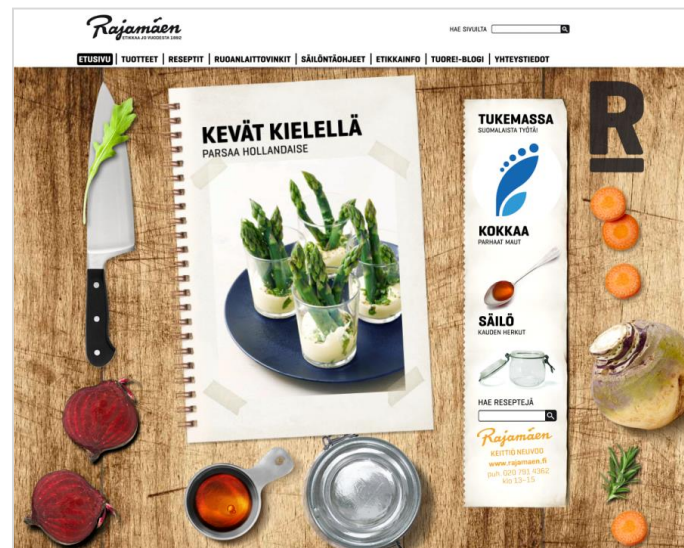
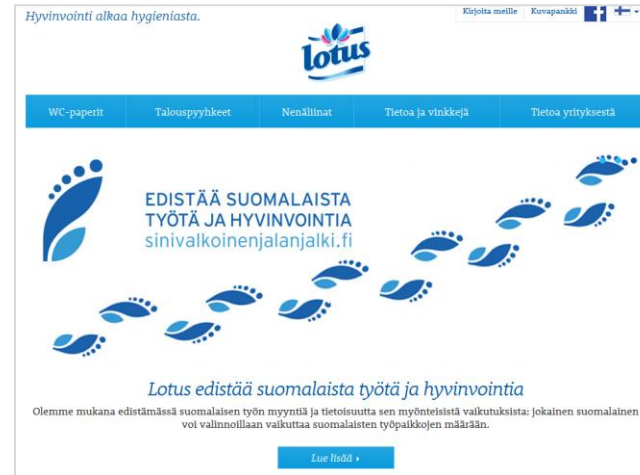
[Ulkopöytä Käsien Graffitimaalaus -kesäkuu 2013](#)
[muusamme kaikki pulat talvella!](#)
[19.9.2014](#)

[reino KAUPPA](#)
[PANKKIAUTOMATIT](#)
[Nyt saatilla!](#)
[FIN-LAND](#)
[UUTTA](#)
[KOKKI](#)
[KOKKI](#)
[TUOMAS KEMET](#)

[reinoainio](#)
[Nyt!](#)
[Paras reino... TÄSTÄ TUUNAA](#)
[IHANAT N LÖYTÄ](#)

[HARTWALLIN TUTUT BRÄNDIT LAPIN KULTA NOVELLE JA HARTWALL JAFFA OVIET](#)
[MUKANA KAUPPA JA TEE SUOMALAISEN HYÖTEJÄKAMPAJASSA -HARTWALLI, HALLUA](#)
[MUISTUTTAA YHDESSÄ SUOMALAISEN TYÖN LITON JA KÄÄLÖPÖIDEN KANSSA](#)
[KOTIMAINEN TÄMÄ NERUUTUKSESTA TUOTTEIDEN TÄLLÄLLÄ JA TEHDÄ SUOMALAISEN](#)
[TUOTTEEN VALITSEMINEN ENSTÄ HELPOKINNA](#)

[*Hartwallin kampanjan mukaan, koska haluan omalla osallani olla mukana edistämässä suomalaista työtä ja hyönteistä](#)
[meille kampanjan teema on erittäin tärkeä. Perinteikkäänä jätetieto on vahva jätetieto suomalaisten tarpeista. Olen](#)

Some

Erittäin Hieno Suomalainen
29. huhtikuuta

Vappu - suomalaisen työn juhla on pian täällä! Myös Erittäin Hieno Suomalainen valmistuu suomalaisella työllä Heinävedellä.

Ostetaan TYÖTÄ SUOMEEN

Tykkää · Kommentoi · Jaa

504 · 22 · 31 jakoa

Reima jakoi linkin.
9. huhtikuuta

OSALLISTU ARVONTAAN JA VOITAA KUMISAAPPAAT!
Osallistumme vuoden 2014 aikana Keskon ja Suomalaisen Työn Liiton yhteistyöhankkeeseen Sinivalkoinen jalanjälki, jossa kampanjoimme kotimaisen työn puolesta.

TIESITKÖ, että jos me kaikki ostamme 10 eurolla lisää suomalaista työtä joka kuukausi, voimme yhdessä luoda Suomeen 10 000 uutta työpaikkaa!

Luodaan yhdessä lisää töitä Suomeen! Osallistu arvontaan tämän linkin kautta:
<http://reimasinivalkoinenjalanjalki.meltwaterise.com/>

reima

Luodaan yhdessä lisää töitä Suomeen!
reimasinivalkoinenjalanjalki.meltwaterise.com

Osallistuin arvontaan ja voin voittaa Suomessa suunnitellut Reima-kumisaappaat! Osallistu sinäkin :)

Hartwall jakoi linkin via Sinivalkoinen jalanjälki.
8. huhtikuuta

Myös Hartwall on mukana rakentamassa sinivalkoista jalanjälkeä. Tule mukaan! <http://www.sinivalkoinenjalanjalki.fi/haaste/>

KUUKAUSI LISÄÄ LUO 10 000 UUTTA TYÖPAIKKAA
Mekin olemme mukana. Ota Sinäkin haaste vastaan!

OSALLISTU JA VOITAA >

Sinivalkoinen jalanjälki - Sinivalkoinen jalanjälki
www.sinivalkoinenjalanjalki.fi

@JukkaKarhula: @TeijaNesterinen Kiitos. Laitetaan haaste leviämään!
#sinivalkoinenjalanjalki #Sinivalkoinenjalanjalki

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Nadja Plosila, Tomi Ruusunen, Teemu Ilari Röpelin ja 4 muuta tykkäävät tästä.

Kirjoita kommentti...

Lotus Pehmopaperit jakoi linkin.
23 tuntia sitten

Lotus on mukana tukemassa suomalaista työtä! Osallistu sinäkin haasteeseen osoitteessa www.sinivalkoinenjalanjalki.fi/haaste/. Samalla pääset osallistumaan arvontaan, jossa palkintona on suomalaisen työn hedelmiä, kuten Lotus-tuotteita.

Sinivalkoinen jalanjälki - Kampanja suomalaisen työn puolesta
www.sinivalkoinenjalanjalki.fi

Sinivalkoinen jalanjälki - Kampanja suomalaisen työn puolesta. Jos me kaikki ostamme 10 eurolla lisää suomalaista työtä joka kuukausi, voimme yhdessä luoda Suomeen 10 000 uutta työpaikkaa. Lähdä mukaan!

En tykkääkään · Kommentoi · Jaa

Sinivalkoinen jalanjälki, Anita Ansku Linna, Taina Karjalainen, Ulla-Majja Kuparinen ja 27 muuta tykkäävät tästä.

Kirjoita kommentti...

Suomen Carita tykkää
Tykkää · Vastaa · 23 tuntia sitten

Serto
16. huhtikuuta

Kotimainen Serto on mukana Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjassa. Ostamalla 10€ suomalaisia tuotteita joka kuukausi, voimme luoda Suomeen 10 000 uutta työpaikkaa. Tule mukaan ja haasta samalla myös ystäväsi!
<http://www.sinivalkoinenjalanjalki.fi/haaste/>

Osta TYÖTÄ SUOMEEN

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Pirkko Tuominen, Sirpa Louhi, Annika Kontio ja 6 muuta tykkäävät tästä.

Kirjoita kommentti...

Eskimo
9. huhtikuuta · Muokattu

Hyvä SUOMI ja ESKIMO! Valitessamme avainlipputuotteita, tuemme suomalaista työtä. Tiedätkö, millä Eskimon tuotteilla on avainlipputunnus? Kommentoi tähän viestiin yksi Eskimo Finland Oy:n avainlipputuote ja voit! Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan suomalaista musiikkia. Palkintona yht.15kpl Souvareiden 35-vuotis juhla-cd:itä. Yksi palkinto/vastaaja. Arvonta suoritetaan keskeikkona 16.4.

LUO 10 000 UUTTA TYÖPAIKKAA
www.eskimofinland.fi

En tykkääkään · Kommentoi · Jaa

Sinivalkoinen jalanjälki, Pirkko Tuominen, Teuvo Tuominen, Tuula Valkonen ja 41 muuta tykkäävät tästä.

Kirjoita kommentti...

Eskimo Eskimon tuotteisiin voi tutustua sivullamme:
<http://www.eskimofinland.fi/>

Eskimo Finland Oy
www.eskimofinland.fi
Eskimo Finland on suomalainen perheyrittäjä joka valmistaa ruokasektorin ympäristö... Näytä lisää

Tykkää · Vastaa · 9. huhtikuuta kello 9:48

Eskimo Hei, Marjo Väätäinen, pahoittelut ja kiitos tarkennuksesta. Voitto meni tällä kertaa henkilölle Marjo Vattulainen.
Tykkää · Vastaa · 16. huhtikuuta kello 16:55

Näytä lisää kommentteja

Sinituote jakoi linkin via Suomalainen Työ - Avainlippu.
24. maaliskuuta

Mekin olemme mukana kampanjoimassa suomalaisen työn puolesta. Tutustu kampanjasivustoon ja mukana oleviin yrityksiin osoitteessa www.sinivalkoinenjalanjalki.fi

Sinivalkoinen jalanjälki
KAMPANJA SUOMALAISEN TYÖN PUOLESTA

Sinivalkoinen jalanjälki - Sinivalkoinen jalanjälki
www.sinivalkoinenjalanjalki.fi

@MarjutLoving: RT @KukkaEerola: Näin löydät suomalaisen työn: Sinivalkoinen jalanjälki -tunnus K-kauppoihin #sinivalkoinenjalanjalki
<http://t.co/R5sgYzExJv> #Sinivalkoinenjalanjalki

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Tiina Johanna Moisio-Rusila, Erkki Nurminen, Tiia Niemi ja 6 muuta tykkäävät tästä.

Kirjoita kommentti...

-
- KLIKKAA JA VOITA!** Palkintoina rahaa ja satoja tuotteita, jotka voit voittaa keräämällä sinivalkoisen ostoskorin.
- www.sinivalkoisenjatanjalki.fi

SINI®

SINILLÄ SIIVOUS SUJUU

**Kynnyn KUUSISSA LISÄÄ
LUO 10 000
UUTTA TYÖPAIKKAA**

Työllistäv vaikutus syntyy niin
Katsa video!

KLIKKAJA JA VOITAT! Edustajien joukko ja voittajajoukko, jotka ovat voittaneet kilpailun.

Osallistu ostoskilpailuun
Klikkaa ja voita!

**ME OLEMME
MUKANA**

Sivustomme ja jännittävät
kilpailut!
Lue lisää!

[illegible]

Elokuu Yritys Käppä Myymälä! Novita-luokan lisämuutokset! Pysy ajassa!

7.90

Julkaistu: Ajankohtainen!
Käsitelty: **Seuranta:**

NOPU

NOPU on nyt 22 sivua pitkä! 80

NOVITA KÄPPÄ
KÄPPÄ
PYSY
AJASSA

NOVITA

NOVITA KÄPPÄ KÄPPÄ 80

NOVITA KÄPPÄ KÄPPÄ 80

NOVITA

NOVITA KÄPPÄ KÄPPÄ 80

NOVITA KÄPPÄ KÄPPÄ 80

[illegible]

LUOTTUUS
Sulla Kattina
Meira 100%
Kattina

**PUIHTAASTI
VAHVEMPI MAKU**

Vastuullisuus

Meiran hankintapolitiikka edellyttääkin tarkkojen kriteerien noudattamista niin sosiaalisissa kysymyksissä kuin ympäristöasioissa.

Lue lisää >

RESEPTI

La passione per l'espresso

Intohimosta espressoon

Kerro Facebook-kiissasimme, mikä on sinun lempikahvivuomasi ja voit voittaa ihanan espressoaseinien palkinnon.

Lue lisää >

Näin valmistat hyvää kahvia

Kahvin valmistaminen on

LUOTTUUS

Meiran uutuussissa vain puhdasta makua

Lue lisää >

Iloa ja ilmettä leivontaan

Tarjolla runsaasti tapoja tuunata taikonnäytteesi!

Lue lisää >

KUKKAA JA VOITAA!

Pakettien mukana ja ostopäivä tuntuu, jolloin voit voittaa kirkkaanviolettiin muotoisen uutuuskannan.

www.cisohuoneenpajailti.fi

ME OLEMME MUKANA

sisivalloinnepajailti.fi

Kampanja kaupassa

Rymppi
KUUSSA
LISÄÄ

LUO 10 000
UUTTA
TYÖPAIKKAA

Rymppi
KUUSSA
LISÄÄ

LUO 10 000
UUTTA
TYÖPAIKKAA

Rymppi
KUUSSA
LISÄÄ

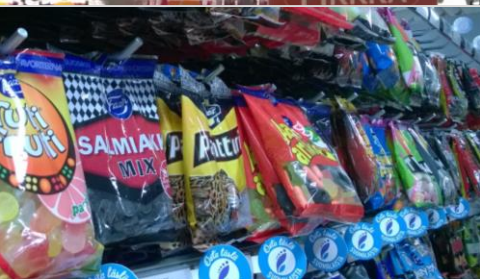

LUO 10 000
UUTTA
TYÖPAIKKAA

PÍRKKA

URHEILUKAT
3²⁵

PÍRKKA

Ideoi

Toteuta

Tutki

Elintarvikkeet

62%

Käyttö- ja sisustustavarat

37%

Sekä muita kampanjaan tärkeitä asioita selviteltiin

?

11%

15.9.2018 22

Venäjä,
Venäjä,
Venäjä...

+
17%

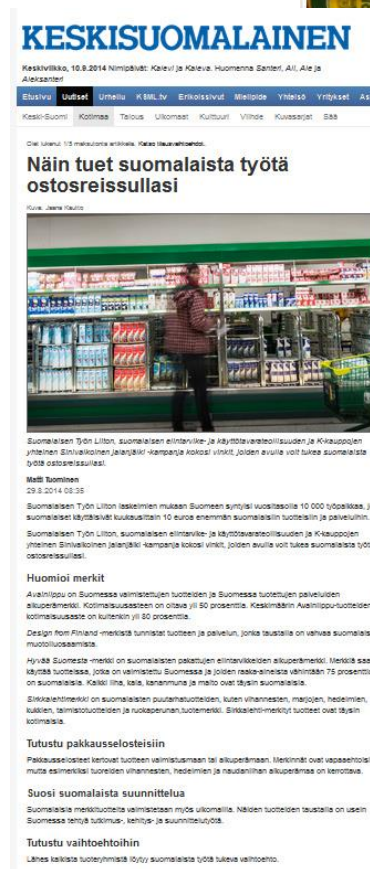
Venäjä-pakotteet kiinnostivat

- Aamuposti
- Keski-Uusimaa
- Salon Seudun Sanomat
- Uusimaa
- Lestijoki
- Sisä-Savo
- Demari.fi
- Verkko uutiset
- Demokraatti
- Forssan lehti
- HBL Kväll
- Ilkka
- Itä-Savo
- Kansan Uutiset
- Kouvola Sanomat
- Kymen Sanomat
- Pohjalainen
- Satakunnan Kansa
- Suomenmaa
- Svenska YLE - Yle Fem
- Radio Vega
- Talouselämä
- UutisAalto
- YLE Areena
- Österbottens Tidning
- Borgåbladet
- Etelä-Saimaa
- Kymen Sanomat
- Länsi-Suomi
- STT Mediapankki
- Aamulehti
- Etelä-Suomen Sanomat
- Helsingin Sanomat
- Hufvudstadsbladet
- Hämeen Sanomat
- Ilkka
- Iltalehti
- Ilta-Sanomat
- Kaleva
- Karjalainen
- KeskiSuomalainen
- KP24: Keskipohjanmaa - Kalajokilaakso - Haapavesi - Kalajokiseutu - Kokkola - Lestijoki -

- Nivala - Perhonjokilaakso - Selänne
- Länsi-Savo
- Länsi-Suomi
- Maaseudun Tulevaisuus
- MTV – Finland
- Savon Sanomat
- Suomenmaa Verkkoapila
- Talouselämä
- Uusi Suomi
- UutisAalto
- Vasabladet
- Verkko uutiset
- YLE Areena
- YLE Teksti-tv
- YLE-uutiset

VENÄJÄN PAKOTTEILLA YLLÄTÄVÄ VAIKUTUS SUOMESSA: "MERKITTÄVÄ KULUTTAJAMUUTOS"

maailmanlaajasti
Tällä hetkellä on...
Has kuultu
Tällä hetkellä on...
Ylellä on kuusikymmentä
Tällä hetkellä on...
Ole kokeile
Tällä hetkellä on...
Mikä kuuluu
Tällä hetkellä on...

Pakotteiden vaikutukset suomalaisiin kuluttajiin

Kesto: 8 min

Yle Aamu-tv 2.9.2014

Tarinat

Sinivalkoinen JALAN- JÄLKI

LAHJA-
LEHTI
SINULLE!

ILMOITUSLIITE

**NAPPAA
TALTEEN!
HELPOT &
HERKULLISET
RESEPTIT!**

68

**AITOA
TARINAA
SUOMESTA
JA TYÖSTÄ**

**PIRISTYSTÄ
SYKSYYN:**

- Kaverit kylään
- Helpot ruoat
- Pikasiivous

Tarinoita Suomesta ja suomalaisesta työstä

- Glorian Koti 2.9.
 - Meidän Perhe 3.9.
 - HS Kuukausiliite 6.9.
 - ET 10.9.
 - Ilta-Sanomien
Urheilusanomat 11.9.
 - Kodin Kuvalehti 11.9.
 - Me Naiset 11.9.
 - Hyvä Terveys 12.9.
 - Gloria 23.9.
 - Glorian Ruoka&Viini 9.10.
- Liitteistys lähes 800 000 kpl

Tarkan maun nainen

4:00 Valion Riihimäen tehtaalla tuotepakkaja **Johanna Riekkö**, 35, tuijottaa hihnalla kulkevia jogurttitätköjä. Hän nappaa hihnalta yhden, maistaa ja laittaa sen sivuun. "Hyvältä maistuu. Kaikki on kunnossa."

Teen testin puolen tunnin välein. On tärkeää tarkistaa, että maku, ulkonäkö ja rakenne ovat kunnossa. Jos olen epävarma tuotteesta, kiikutan sen vuorovastaavalle", Johanna selittää ja korjaa korvatulppiaan, jotka tarvitaan vaimentamaan tehtaan melua.

Kolmessa vuorossa työskentelevän Johanna suosikki on yövuoro.

"En osaisi elää kahdeksasta neljään elämää. Vapaapäivät viikolla ovat kivoja. Tämä rytmi sopii koko perheelle, vaikka saatan tiistaina sanos täällä vuoro esimiehenä työskentelevälle miehelleni, että nähdään sitten seuraavan kerran lauantaina."

"Tykkään paljon työstäni. Minulle ei sopisi työ, jota pitäisi miettiä työajan ulkopuolella."

JOGURTTI PAKATAAN pääosin aamu- ja yövuorojen aikana. Vuorokaudessa sen rakenne saa kylmiössä lopullisen muotonsa.

Aamukuudelta Johanna vaihtaa vaatteet ja ajaa kotiin. Omakotitalossa nukkuvat sikeää unta aviomies **Henri** sekä lapset **Viivi**, 18, **Jonne**, 13, ja **Santhu**, 4. Ovellla vastassa on perheen kuira Niki.

"Tämä on taivaallinen hetki, saan olla vain ihan itseni. Kuuntelen usein vähän aikaa tätä hiljaista taloa ja vasta sitten pesen hampaat ja vaihdan yövaatteet. Yleensä uni tulee heti."

Ennen sänkyyn pujahtamista Johanna antaa vielä Nikille ruokaa.

"Mitä sinä hyypit? Taitaa olla tarjolla lempimuonaa", Johanna naurahdaa.

Mitä tapahtuu yhtenä tavallisena päivänä Suomessa? Siitä kertovat nämä 12 tarinaa. Yksi arjen valinta johtaa toiseen – ja toinen kolmanteen. Niistä on kotimainen päivä on tehty.

TEKSTI RITTA POLLARI • KUVA KIMMO RÄSÄNEN

Ihan tavallinen MAANANTAI

Lemmikkien asi

8:30 Työnjohtaja **Risto Mattila**, 54, on ve aamuvuodeltä 40 vuotta vanhalla Kombillaan Kuopion työhönsä Best Innin eläinruokateh

"Ostin pyörän rippilähjäksi saamillani ja hyvin on kotimainen tekele säilynyt."

Toimistopäällikkö **Sari Heikkinen** ja m sihteeri **Henna Sonninen** ovat soittaneet aamukahville, koska miehen seurassa saa

"Risto on lämmin persoona, ja tarvittaessa Ristoa naisten analyysit huvittavat."

"Taidan olla murehtija. Kännnykkä on ain valmiudessa, ja saatan miettiä työasioita y Minulle on tärkeää, että asiat sujuvat täydellä eikä sinnepäin. Mutta osaan minä kyllä nakin ja työnteostakin olen aina tykännyt."

TASAN PUOLJ KUUSI arki-aamuissa Rist nistää tietokoneen ja alkaa huolehtia, että pyörii täysillä koko päivän ajan.

"Puolet työajastani kuluu tietokoneella. tarvikeala on muuttunut suuresti siitä, ku vuonna 1984. Tuotantolaitokset ovat väher robotit hoitavat monet työvaiheet. Tehtävi vuus ja kiire ovat lisääntyneet."

Risto tietää, että kuluttajat ovat nykyään perheen lemmikin ruoan suhtein.

"Myyntivaltejamme ovat kotimaiset raat säilöntäaineettomuus ja tuoreus. Toivon, osaaminen pysyisi Suomessa."

Johanna antaa Nikille Best Innin koiranruokaa.

Risto joo tauolla Pauligin Juhla Mokkaa.

Automatkalle
Noora on
laittanut
Nanson
mekon.

Tärkeiden hetkien tyttö

10:00 Kello kymmenen aamulla **Noora Yli-koški**, 27, pakkaa autoa Pauligin paahtimoon edessä Helsingin Vuosaaressa ja käy pässään läpi triikkaa viikko-ohjelmaansa. Auto täyteen kahvia, Paula-tytön työasu eli Sääksmäen kansallispuiko takapenkille ja nokka kohti Valkeakoskea, jossa Noora tarjoilee kahvia kansallispuikonäyttelyssä. Sen jälkeen on vuorossa Sääksmäen museokahvila. Viikkoon mahtuvat myös torikahvit Joensuussa sekä Colfikisa Kuopiossa.

"Mukavaa, että tällä reissulla pääsen Sastamalaan yhdeksi yöksi äidin ja isän hoiviin."

KUN NOORA VUOSI SITTEN valittiin Pauligin Paula-tytöksi, hän ei osannut arvata, miten kiinnostava työ häntä odotti. Suomalaiset ja Suomi ovat yllättäneet monta kertaa.

"Onhan tämä ihan uskottoman upea maa! Ennen tätä työtä en ollut ikinä käynyt Lapissa tai vaikkapa raveissa. Ja ihmiset ne vasta mahtavia ovatkin! Välillä kansaa on niin paljon, etten ehdi jutella sen pidempään kenenkään kanssa, mutta jotkut keskustelut jäävät kyllä mieleen."

Mieleen on painunut muun muassa 40 vuotta yhdessä ollut pariskunta, joka tuli Porin torilla kertomaan Paula-tytölle ensitapaamisestaan kahvikojulla.

"Kun mietin sitä rakkauden määrää, tuli ihan kyynele silmään. Monenlaisia tarinoita olen saanut kuulla, onhan kahvi läsnä niin iloisissa kuin surullisissakin hetkissä suomalaisten elämässä."

KUN MATKAOPPAANA ja lentoemäntänä työskennellyt Noora valittiin parinsadan hakijan joukosta nykyiseen työhönsä, hän tiesi kuuluvansa jo vuonna 1904 syntyneeseen Paula-tyttöjen ketjuun.

"En kuitenkaan tajunnut, miten vahvasti tämä brändi elää esimerkiksi vartuneemman väen mielisissä. Monet jopa osaavat luetella kaikki Paula-tytöt. Aluksi Paula oli piirroshahmo, ja ensimmäinen elävä Paula valittiin vuonna 1950. Kaikki Paula-tytöt ovat edelleen elossa."

Kun Noora ei ole tien päällä keikkamatkalla, istuu hän koneen ääressä hoitamassa kahvivieraita muun muassa sosiaalisessa mediassa.

"Tykkään työstäni ja voin onneksi keskittyä tähän täysillä, koska kotona minua odottavat vain pölykoirat. Tajuun kyllä, että tämä on ihan poikkeuksellinen aika elämässäni. Kun laitan Sääksmäen puvun päälleni, tulee heti ihan paulamainen olo, ja kahvivinkit alkavat luistaa."

Heli pitääpas
varasella jättänsä
Kuuman
kengät.

Suomalaisen naisvartalon tuntija

11:00 **Heli Hoisko**, 44, on ehtinyt tehdä hommia kotona työhuoneessaan Hämeenlinnassa jo monta tuntia. Hän tuijottaa tiukasti tietokoneen ruutua, ja Nanson ensi vuoden kuosit ja mallistot alkavat syntyä.

"Olen miettinyt suomalaisia naisten vartaloita ja elämäntapoja viimeiset 20 vuotta. Kun näen suunnittelemani vaateen naisen päällä, tulen iloiseksi. Jos naisen vartalo-tyyppi on haastava ja vaate on hänelle eduksi, tulen onnelliseksi."

Helin unelma olisikin suunnitella vaate, jonka kaikki naiset haluaisivat päällään.

Heli valmistui 20 vuotta sitten suunnittelijaksi Lahden muotoiluinstituutista.

"Tietääkseni kurssilaisistamme suunnittelutyötä tekee vielä neljä. On haikaea, kun alan osaaminen häviää Suomesta."

Mutta Nansolla hänellä on yhä ilo saada tehdä töitä monenlaisten osajien kanssa.

"Kaikki vaiheet ovat tärkeitä, ja esimerkiksi värjäämässä, ompelimossa, kaavoituksesta, leikkaamossa, piirtämisessä sekä myynnissä on vankat erikoisosaajansa", Heli kiittelee.

"MALLISTO ON KUIN puu. Siihen tarvitaan hyvät juuret eli vahva perusajatus. Osajat puun eri oksilla saavat yhdessä aikaan parhaan lopputuloksen. Kun kävelen tehtaallamme Nokialla eri osastoilla, tunnen ylpeyttä kaikista ihmisistämme, jotka saavat tämän homman aikaan yhdessä", Heli sanoo.

Toki paineitaakin on.

"Mietin, osaanko varmasti tehdä mallistosta niin hyvän ja myyvän, että ihmiset saisivat pitää työpaikkansa. Toivoisin myös, että kotimaisessa vaatealustuudessa jaksettaisiin uskoa luovuuteen ja rohkeuteen – meille suomalaisillehan rohkeus sopii varovaisuutta paremmin."

Heli hyppää autoon ja lähtee Nanson logistiikkakeskukseen Hämeenlinnaan. Mukaansa hän ottaa paperikääreitä, joissa vilahdavat tulevat kuosit. Pahuumatkalla hän aikoo piipahtaa Aulangolla metsässä.

"Kaipaam välillä levähdysten hetkiä ja käyn kuvaamassa puita ja lehtiä. Ne ovat mieliteemojani."

Kovakuntoinen kenkämies

11:30 Jalkineenpohjantekijällä **Markus Vaaralla**, 26, on pitänyt kuudelta alkaneessa aamuvuorossa kiirettä, mutta nyt on nälkäisen miehen puolenpäivän paras hetki: lounastauko. Aamulla hän on paistanut unenpöpperössä pussupihvin itselleen valmiiksi.

"Minulle ei todellakaan ole ihan sama, mitä lounaaksi syön. Teen aina itselleni maukkaan ruoan. Kotonakin tykkään kokeilla kaikenlaista."

Kuomiokosken jalkinetehtäjä Ristiinassa työllistää lähes koko lähtienoon. Kirvesmiesyrityksenä toimineesta Markuksesta tuli Kuoma-kenkien tekijä, kun hän kyllästyi pääkaupunkiseudun rakennusalan polkuhintoihin ja osti vaimonsa **Annin** ja tämän vanhempien kanssa talon Ristiinasta.

Pariskunta aloitti työn Kuomiokosken tehtaalla, ja hyvänä jalkapalloilijana tunnettu vaimo pääsi pelaamaan jalkapalloa Mikkeliin. Tulevaisuudensuunnitelmissa kummallakin on kuitenkin opiskeluiden jatkaminen.

"Nyt olen työn ohessa keskittynyt laittamaan talon sellaiseen kuntoon, että olen itsekkin siitä ihan ylpeä. Aika paljon olen osallistunut myös kylillä erilaisiin talkoisiin. Täällähän tätä yhdistystoimintaa riittää."

Markus on kesällä viettänyt myös elämänsä ensimmäisen kesäloman. "Tuntuu oudolta, kun kesälomalla-kin saa palkkaa. Onhan se yrittäjänä toimineelle aikamoista luksusta."

MARKUKSEN NYKYINEN työ eli kengänpohjitus on fyysisesti raskasta työtä, joka vaatii sorminappäryyttä ja puristusvoimaa. Tahti tehtaalla on kova, ja kovakuntoinen Markus oli ensimmäisen viikon jälkeen ihan poikki.

"Silloin tajusin, että täällä kyllä aika nopeasti jyvät seuloituvat aika-ajoin. Olen kuitenkin tykännyt tästä työstä ja olen innostunut siitä, että täällä ei todellakaan tingitä laadusta."

Semmoinen meininki sopii minulle."

Ylpeys omasta työstä onkin Markukselle kunnia-asia.

"Olimme käymässä Kemijärvellä, ja Anni rupesi siellä kaupassa hihkumaan, että tässä on pakkaamani kengät. Vähän minua nauratti. Mutta pakkohan minunkin on tunnustaa, että kun näen vaikkapa lapsijoukon, jossa monella on Kuoma-kengät, sydämessä tuntuu hyvältä."

Markus syö lounaaksi HKScanin rypsiä ja porkkanaa. Lounasseurana on työntekijöiden vuorovaikuttaja Jari Toijonen.

Satu ja Karl puolelevat Finlaysonin takanota ja Familonin vuodevaatteita.

Pariskunnan yhteinen työ

13:30 Sauvossa Uotkullan tilalla **Satu**, 46, ja **Kari**, 47, **Alakylä** ovat ryhtyneet siivoamaan. Jäljellä on lakanoiden vetäminen ja peittojen puistelu.

Aamu on alkanut tavalliseen tapaan aikaisin 130 emakon sikalassa, joka peltoviljelyn kanssa pitää pariskunnan kiireisenä seitsemänä päivänä viikossa.

"Nykyään sikatilat erikoistuvat kasvattamaan pikkuporsaita tai teuras-painoisia sikoja. Meidän yhdistelmä-sikalassamme possut kasvavat koko ikänsä samassa sikalassa", **Kari** kertoo.

Pari tapasi vuonna 1993 tanssiravintolassa. Suhteen alkuvaiheissa kumpikin oli töissä tilan ulkopuolella.

"Minulle on ollut lapsesta asti selvää, että otan tämän isoisäni vuonna 1938 hankkiman tilan haltuuni."

Tila siirtyi parille vuonna 1999.

"Päivät saattavat venyä 15-tuntisiksi, mutta vähillä selvitään kahdeksalla. Onneksi myös neljästä lapsestamme on ollut paljon apua", **Kari** kiittelee.

"Tilan jatkajasta emme vielä tiedä. Vanhin poikamme opiskelee lääketiedettä, ja täytyyhän muidenkin saada tehdä valintansa vapaasti", sanoo **Satu**, joka on koulutukseltaan agnologi.

Pariskunta on HKScanin Finlaysonin sopimustuottaja ja kasvattaa porsaitaan Rypsiä ja porkkanaa -konseptin mukaisesti.

"Rypsiä ja porkkanaa syö kotimaisen viljan lisäksi rypsiöljyä, joka parantaa rasvan laatua lihassa luonnollisella tavalla. Ja näkyyhän rypsiöljyn käyttö myös lihan laadussa ja mureudessa", **Kari** toteaa.

SATU JA KARI ovat kotimaisen tuotannon vankkoja puolestapuhujia. Molempien mielestä on hyvä, että eläinten hyvinvointi on vahvasti esillä julkisessa keskustelussa.

"Se on meillekin tuottajina ensiarvoisen tärkeää. Meillä possujen karmitat kuivutetaan, possut saavat virikemateriaalia ja eläinlääkitys pidetään määrätysten mukaisena. On myös hyvä, että valvonta on erittäin korkeatasoista. Suomessa possuja lääkittään ainoastaan tarpeeseen, kun ulkomaalaisilla tehotiloilla lääkitys on täysin rutiininomaista", **Kari** vertaa.

Viimeinenkin peitto on pudisteltu. On aika lähteä sikalaan töihin.

"Kyllä me vapaa-aikaan vietämme. Minä käyn ratsastamassa ja **Kari** rasaa jenkkeleitänsä", **Satu** nauraa.

Eletään PELLOSTA

Kun viljelijä katsoo peltoaan, mielessä risteilevät monenlaiset ajatukset. Kävimme neljällä tilalla kysymässä, miksi Suomessa kannattaa viljellä.

TEKSTI RIBBITA POLLARI • KUVAT KIMMO RAISANEN

HANNU MATTILA, 52, katsoo aamutuimaan taivaalle pihallaan jokioisilla. Aurinkoinen päivä tuntuu tulevan. Antti Matinpojan vuonna 1650 perustamalla tilalla on vielä hiirenhiljaista, vain keittiöstä kuuluu kolinaa. Vaimo **Sanna Pietiäinen, 50**, on keittämässä kahvia.

"Kylvin tuon kaurapellon huhtikuun viimeisellä viikolla. Kolme viikkoa kesti ennen kuin nousi pinnalle. Lajike on Viviana Bor. Valitsin sen osittain tunteella. Tällä kävi saksalainen filmiryhmä tekemässä dokumenttelokuvaa tangosta, ja ikimuiistettavan ohjaajan etunimi oli **Viviane**", Hannu nauraa.

Tasaisesti tuleentunut, ei vihreitä jyviä ja kuultavakeltainen. Siinä merkit, joista tietää kauran olevan valmis.

"Isäni ei oikein ollut kaurasta innostunut, mutta minä tykkään. Se on helppo ja varma viljellä. On mukava viedä

Raision myllylle laadukasta tavaraa."

Tässä perheessä soi koko ajan. Hannu soittaa kitaraa, ja musiikinopettajana työskentelevä Sanna on tangoprinssessa vuosimallia -97. Nykyään hän esiintyy muun muassa **M. A. Nummisen** tango-orkesterin kanssa.

"Meillä on Hannun kanssa humppa-orkesteri ja keikkaa riittää. Välillä vaihdamme vakavampaan eli viime viikolla esiinnyimme hautajaisissa. Jokavuotinen traditio on myös säestäminen Forssan mykkäelokuvafestivaaleilla."

Pellot ja metsät eivät oikein enää riitä elannoksi ja Hannu tekeekin paljon huolto- ja metsätöitä koneillaan muun muassa kunnalle. Sanna toteaaakin olevansa ylpeä monitaitoisesta miehestään. Hannu naurattaa.

"Siellä koneen kopissa vetäisen kylmänä talvipäivänä pussillisen lämmintä Elovien-puuroa ja mietin, että onkohan tämä meidän maasta."

Pelloilta hiutaleeks

Raision hiutalemyllyllä Nokalla joutaa saapuvasta kuormasta otetaan kun laatu on hyväksytty, kuljettajapörkkää kuorman ja se ohjataan ostajien kautta varastoon.

Ensin kaurasta poistetaan niemiä, siemenet, vieraat viljat, surkastuneet jyväkset. Kuorituille kauralle tehdään kuorinuskäsittely. Laatu ja säilyvyys paranevat, ja kaura saa pimeän, hieman paahdetun ja pähkinäisen maun sekä kauniin värin.

Leähdetty kaura leikataan halki kolmeksi rakoiksi ennen hiutaloitusta. Kaura voidaan hiutaloitaa myös leikkamalla, jolloin saadaan suurempia leikkauksia. Kypsymysajan vaatit ja hiutaleita. Varsinaisessa hiutaloituksessa leikattua kauraa höyrytetään johta jyvän paloisista tulke kestävään. Lopulta lämmin jyvän palanen litit hiutaleeksi. Ylimääräinen kosteus tään pois ja kaura lähtee pakkaus-

Lähde: suokohivyspöytä
Olen Kauranen, Risto

Hannu, Sanna ja tytär ovat kauran viljelijä. Kauraa on Suomessa viljelty jo vuosisatoja, ja se on yksi meidän tärkeimmistä viljoista. Kaurasta tehdään esimerkiksi leivästä, pastasta ja kaurajauhasta. Kauraa on myös mahdollista käyttää esimerkiksi eläinten reikana.

Rypsipellon laidassa

SIUNTIALAISEN Mörsbackan tilan isäntä **Fredrik Grönberg**, 42, katselee tyytyväisenä puolitoistavuotiaan poikansa Vilpin juoksu-yrityksiä rypsipellossa.

"Muistan päättäneeni jo ensimmäisellä luokalla, että minusta tulee maanviljelijä. Koko elämä on ollut yhtä harjoitusta siihen, että tekisin tämän kaiken mahdollisimman hyvin. Eihän tämä ole pelkkä ammatti vaan elämäntapa."

Vaimonsa **Johannaan** Fredrik tutustui ammattikorkeakoulussa, kun molemmat opiskelivat agrologeiksi. Nyt tilaa viljellään yhdessä seitsemännessä sukupolvessa.

"Rypsiä ei ole helppo viljellä, se vaatii paljon taitoa. Sato vaihtelee suuresti, ja viljelijöillä ei ole varaa kokeiluihin. Teollisuudessa kotimaiselle rypsillemme on kysyntää, joten täytyy toivoa, että kiinnostus ja uskallus lajiin kasviasi."

Fredrik näkee tulevaisuutensa valoisaan ja naurahtaa: "Vaikka ainahan maanviljelijään pitää vähän valittaa. Mutta ilman muuta me jatkamme valitulla tiellä. Toivottavasti suomalaiset osaavat arvostaa puhdasta kotimaista ruokaa ja haluavat pitää tämän maan pyörimässä."

Pollolta Pellon Koluksi

Tilalta kulkurien jälkeen rypsin siemenet puhtaaseen öljyksi ja puhdistamaan. Bunge Finland Oy osaa öljyn ja käyttää sitä mm. Kolu-tuotteiden raaka-ainana. Bungi on margariinituhtaan.

Pohjoisen kasvuolosuhteet ovat kylmemmät kuin muualla Euroopassa, joten täällä kasvaneissa rypissä on korkeampi omega-3-pitoisuus. Kasvi joutuu varastoimaan enemmän omega-3:ta pörjälakseen.

"Meille olisi tärkeää, että kotimaisen rypsin viljelyala kasvaisi. Tämä omavaraisuus tekisi Suomelle hyvää", toteaa Bungen viestintäpäällikkö **Aari Saarinen**.

"Toivottavasti suomalaiset osaavat arvostaa puhdasta kotimaista ruokaa."

"Nykyään näissä hommissa pärjää luultavimmin perheen innovatiivisin tyyppi."

Ruista ranteessa

TUUSULALAINEN maanviljelijä **Jouko Riola**, 57, seisoo ruispellollaan ja miettii tämänvuotisen sadon laatua.

Suunnitelma on selvä. Puituaan rukiin Jouko kiikuttaa näytteet aina Helsingin Mylly Oy:lle.

"Sitten katsotaan, miten miehen käy rukiin viljely on aikamoinen taitolaji. Molempien osapuolten etu on saada aikaan laadukasta jälkeä. Vuoden alkupuolella vien rukiin myllyille. Puhun suomalaisen rukiin puolesta aina kuin mahdollista, koska se on ulkomaista laadukkaampaa, ekologi- sen viljelymenetelmien sekä puhtaamman maaperän ja ilmaston vuoksi."

Joukon isästä osti tilan juuri itsenäistyneeltä Suomen valtiolta yli 90 vuotta sitten 70 vuoden traktuurajalla.

"Vuonna 1998 maksoin viimeisen erän pois. Meistä neljästä lapsesta minä jään hoitamaan tilaa."

Seuraava sukupolvenvaihdos ei ole yhtä selvä. Joukon kolme lasta opiskelee korkeakoulussa.

"Joku heistä jatkaa tilanpitoa. Maatalous on muuttunut entistä vaativammaksi. Jos 50 vuotta sitten tilaa jäi hoitamaan se, jota koulu kiinnosti vähiten, pärjää näissä hommissa nykyään luultavimmin perheen innovatiivisin tyyppi."

Joukon toimeentulo tulee puoliksi maatalouden ulkopuolelta. Kokemusta on niin maatalouskonekaupasta, rekkeytyksestä, rakennusfirmasta kuin huoltotöistäkin.

"Suomessa vain harva elää yksinomaan kasvinviljelyllä."

Pollolta Vaasan Ruispalaksi

Jos tämän vuoden koko sato saadaan korjattua, päätään Suomessa rukiin omavaraisuudessa tänä vuonna 60 prosenttiin. Suomessa on sadon viime vuoden aikana onnistuttu rukiin täydessä omavaraisuudessa vain muutaman kerran.

Kun ruis saapuu Helsingin Myllyyn, se MITÄ TAPAHTUU (LYHYESTI) ja se lähtee Vaasan-keittomölle, jossa sitä käytetään muun muassa Suomen suosituimman leivän Vaasan Ruispalojen raaka-ainana.

Lähde: Tuusulanpellon Heli Saarinen, Helsingin Mylly.

www.sinivalkoinenjalanjalki.fi

[#sinivalkoinenjalanjalki](https://twitter.com/sinivalkoinenjalanjalki)